

PergolaPorten

–Skulptural gestaltning av platsen framför Kalmar nya Polishus
av Elisabeth Toubro 2007

Ordningmakten som knutpunkt, mötesplats och värdetolkare

Polisväsendet är en samhällelig knutpunkt, en mötesplats mellan landets medborgare och den utövande makten. Här möts motsättningar i samråd och i samarbete. Här flätas motstridiga krafter in i varandra: det onda och det goda, maktutövning och räddningsinstans. Polisen är garant för medborgarens trygghet, för ro och ordning.

Polisen är också den instans som berövar medborgaren friheten om denne utövar en verksamhet som uppfattas som oacceptabel eller markerar synpunkter som bedöms som radikala och samhällsnedbrytande. Men för revolutionären och teoretikern är sådan verksamhet en motmakt som ifrågasätter den gällande samhällsordningen. Från deras synvinkel är det samhällets värderingar som är felaktiga och som man därför måste ifrågasätta. Historiskt sett har man genom tiderna förändrat många hävdvunna värden. Härigenom kan man säga att polisens uppgift också alltid har varit att tolka och "översätta" de lagar och värderingar som man på en given tidpunkt finner riktiga i samhället som helhet. Men det betyder också att polisens verksamhet alltid är en process som är i rörelse och under omarbetning.

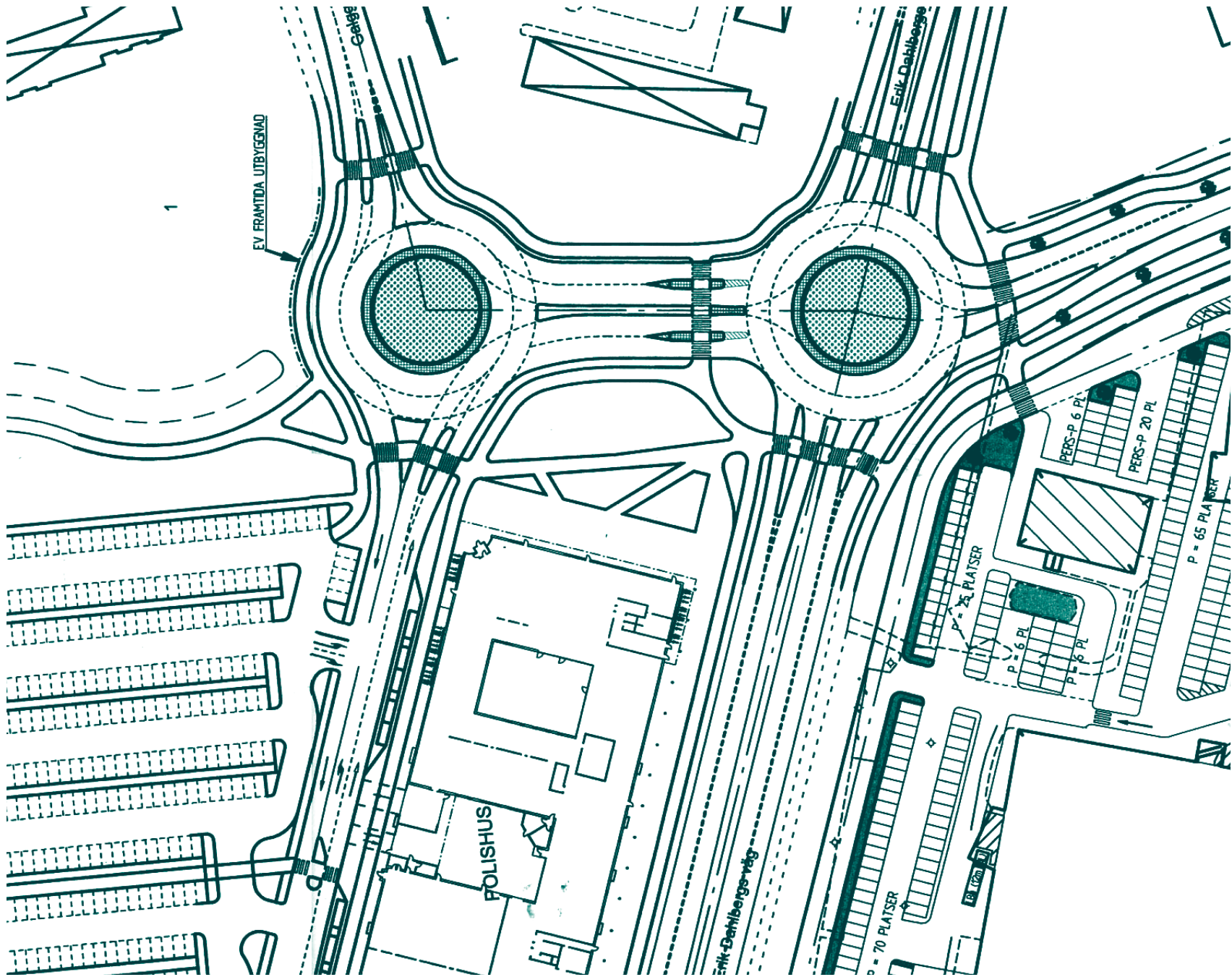
Platsen framför Kalmars Polishus ska synliggöra samspel och förvandling

När man träder in genom huvudingången till Kalmars Polishus träder man in i ordningsmaktens domäner.

Platsen framför Kalmars Polishus har jag valt att betrakta som en frizon, en fredszon och en mötesplats.

Platsen ska åskådliggöra den samhällsmässiga knutpunkt som polisen som instans representerar. Samtidigt ska platsen också synliggöra den förvandlingsprocess som samhällets värden och medborgarnas inflytande på förändringen av dessa värden symboliserar.

Trafiken passerar och definierar platsens kontur

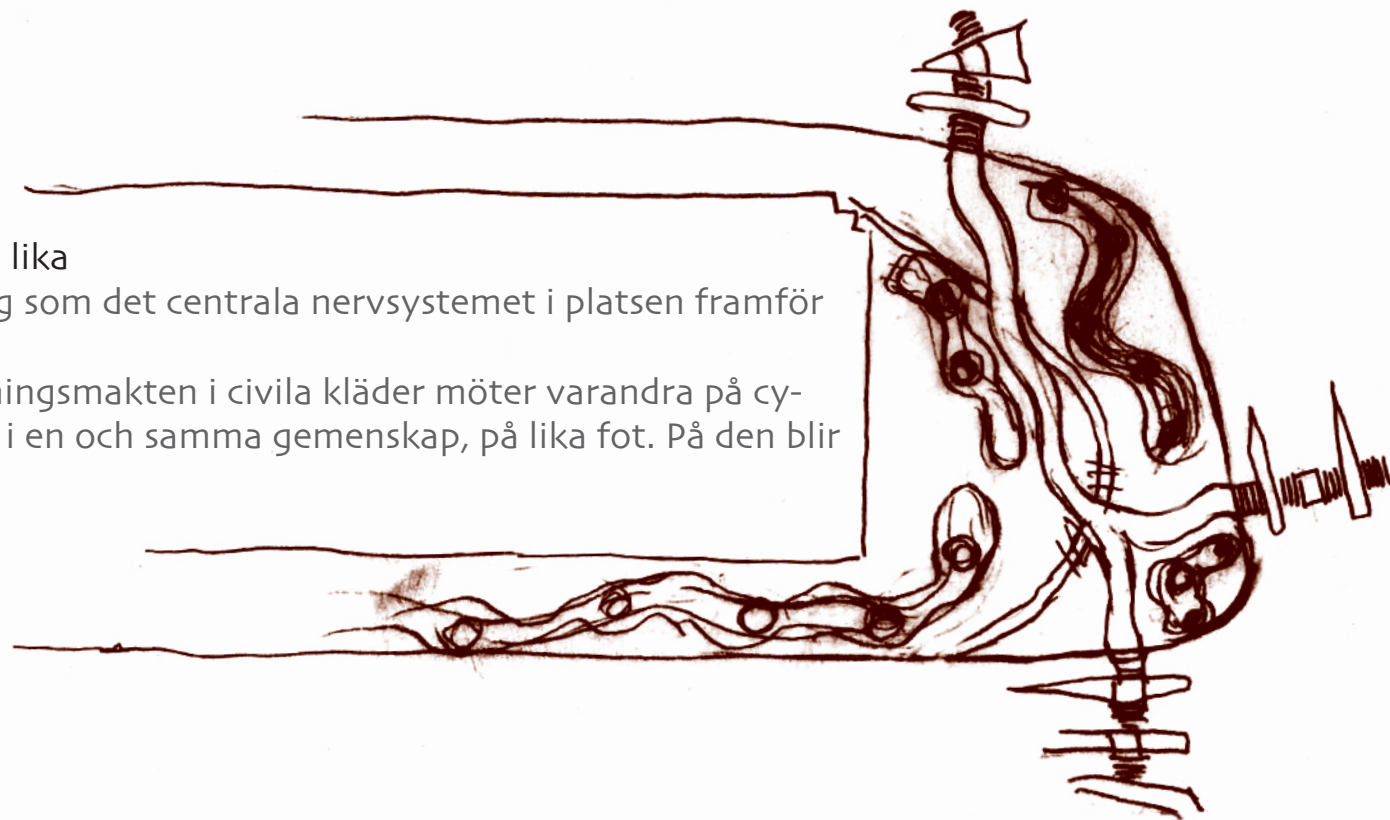
På väg ut från polisstationens huvudingång och ut på platsen möter invånaren stadens gemensamma rum. Jag har tagit utgångspunkt i ett framtidsscenario för platsen framför Kalmars polisstation (se skiss). Av den framgår det att det är ganska sannolikt att det om ett antal år kommer att vara två stora rondeller som markerar platsens två hörn. När man beger sig ut från polisstationen kommer man därför att mötas av en syn som domineras av livlig trafik. Cyklister på väg över platsen korsar hela tiden blickfånget. Bilar passerar på samma sätt platsen och definierar härigenom dens kontur.

Intrycket av ökad fart, rörelse och genomströmning är ett villkor som har tvingat mig till att inarbeta farten som en del av det visuella intrycket för att undgå att platsen helt upplöses som plats.

På cykelbanan blir vi alla lika

Cykelbanan definierar jag som det centrala nervsystemet i platsen framför polisstationen.

När Kalmarbon och ordningsmakten i civila kläder möter varandra på cykelbanan befinner de sig i en och samma gemenskap, på lika fot. På den blir vi alla medborgare.

Pergolaporten

Jag omformar cykelbanan till en knutpunkt där den cyklande och den gående korsar varandra.

Över cykelbanan bygger jag en port under vilken en stor blå lysande cirkel bildar centrum.

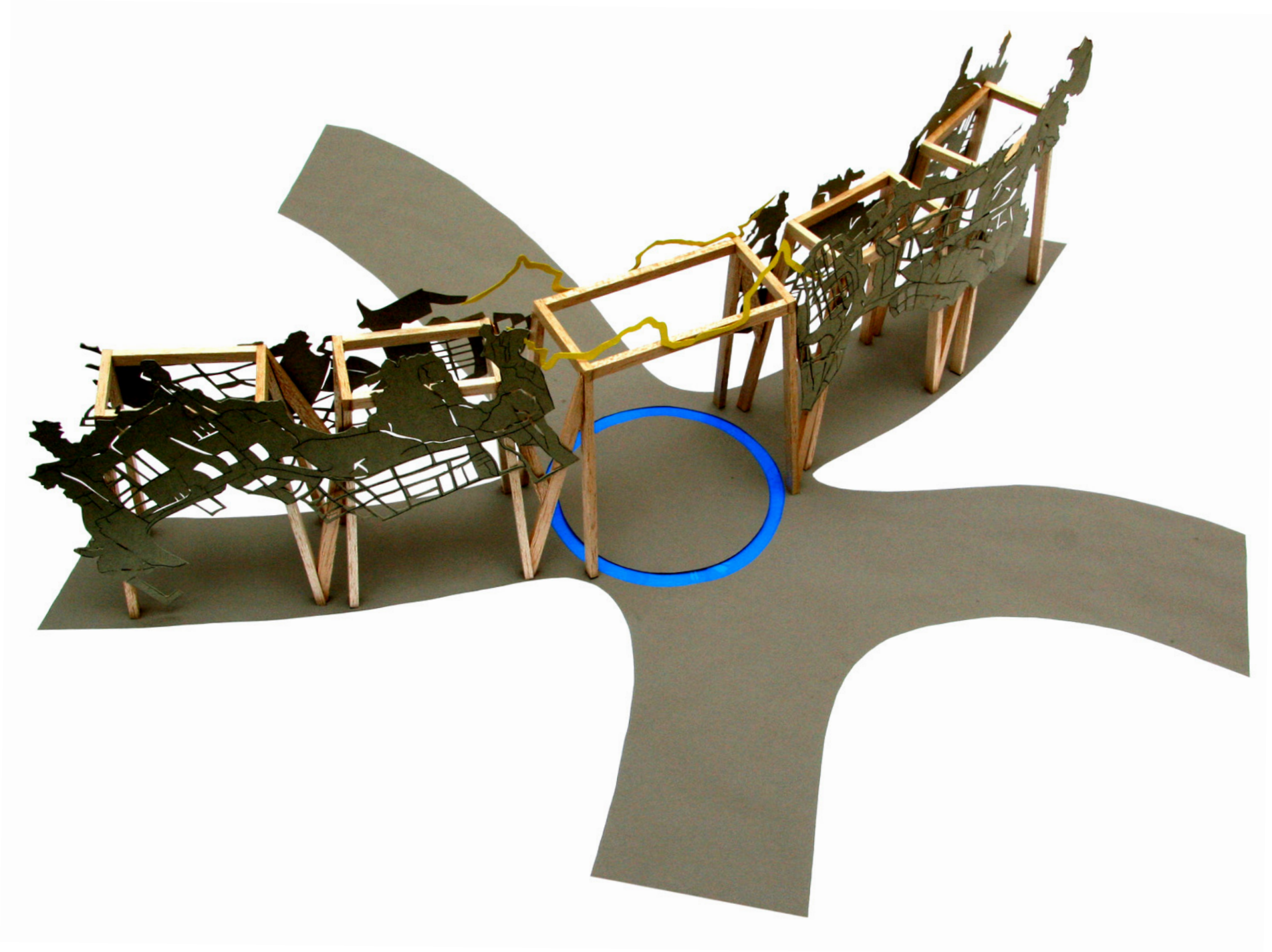
Över gångbanan bygger jag en pergola vars "bladhänge" bildar Kalmars kustlinje och stadens vägnät. I en senare bearbetningsfas kunde det bli en alternativ karta, där stadens platser, kyrkor, bibliotek, museer och slott blir till "frukter" i Kalmar stads "bladverk".

Portens överliggare tecknas av citrongula neonrör som enbart visar kustlinjen. Den gula och den blå färgen är också polisens färger, även om jag väljer att förstärka dem och distansera dem från färgerna i den svenska flaggan. Jag är intresserad i den upplevelsedimension som ligger i pergolan; i det flimmer av lysande punkter som tränger igenom pergolans översta del när den gående promenerar igenom den i dagsljus, eller när den cyklande sätter farten ned och långsamt kör längs pergolans båggång.

Den arkaiska upplevelsen när man kör igenom porten och den lysande blå cirkelns symboliska djup, upphäver för ett kort ögonblick det intryck av rörelse och förändring som konstant är närvarande på denna aktiva plats. Man kan hoppas på att en och annan kommer att stanna upp för att hänge sig åt ett ögonblicks kontemplation, eller att denna särskilda karta över Kalmar skulle kunna komma att utgöra en plattform för samtal om de gemensamma drömmar som staden och dens invånare hyser.

Pergolaporten är utförd i rostfritt borstat stål och cederträ. Den översta delen, som visar Kalmars kustlinje och vägnät, skäres ut med laser i 5 mm rostfritt syrafast stål. Denna hålls uppe av en konstruktion i cederträ vilken korresponderar med byggnadens beklädnad. Cederträ är ett väderbeständigt och underhållsfritt träslag. Om så önskas, kan man dessutom plantera vildvin eller klängrosor i pergolaporten.

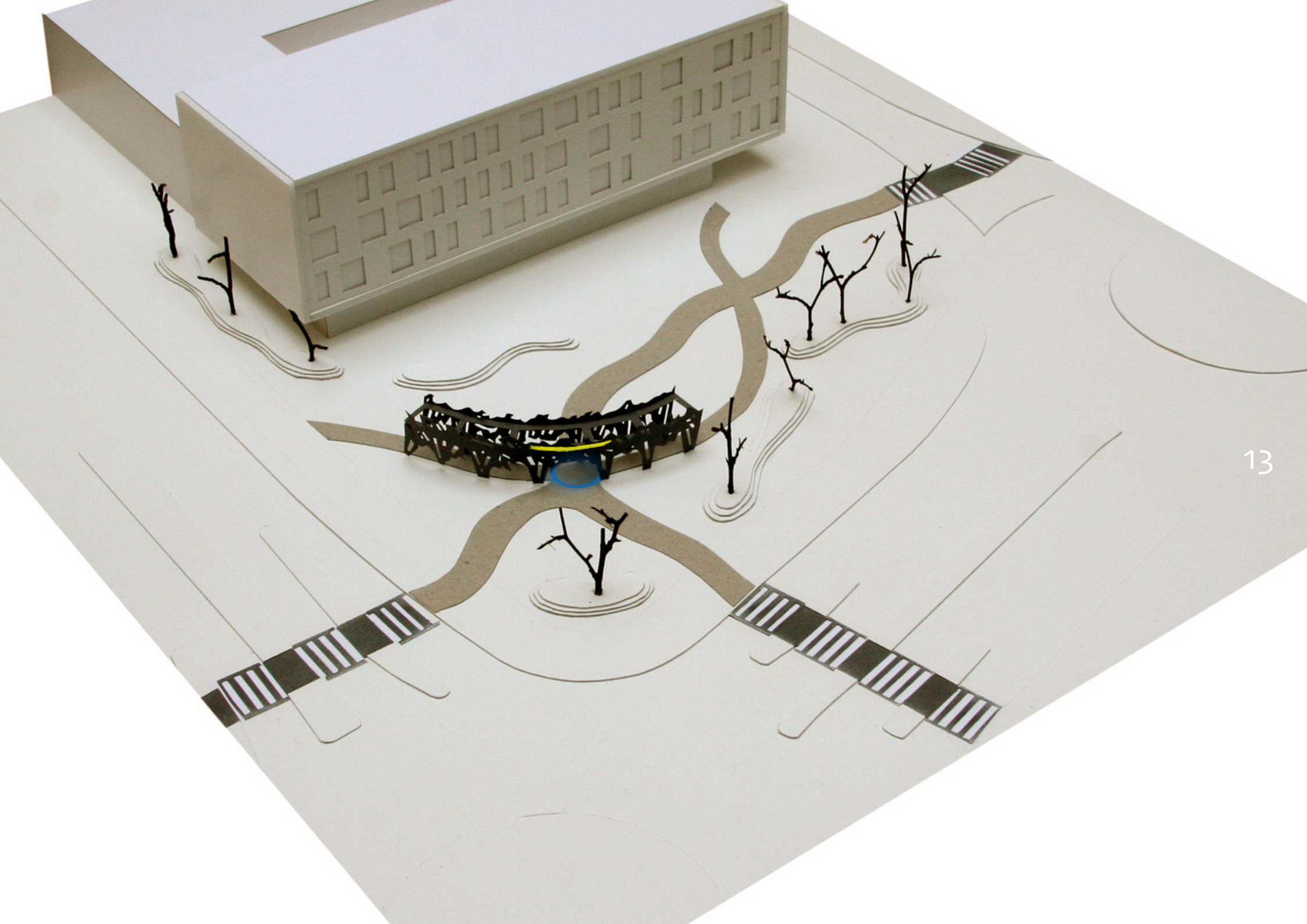

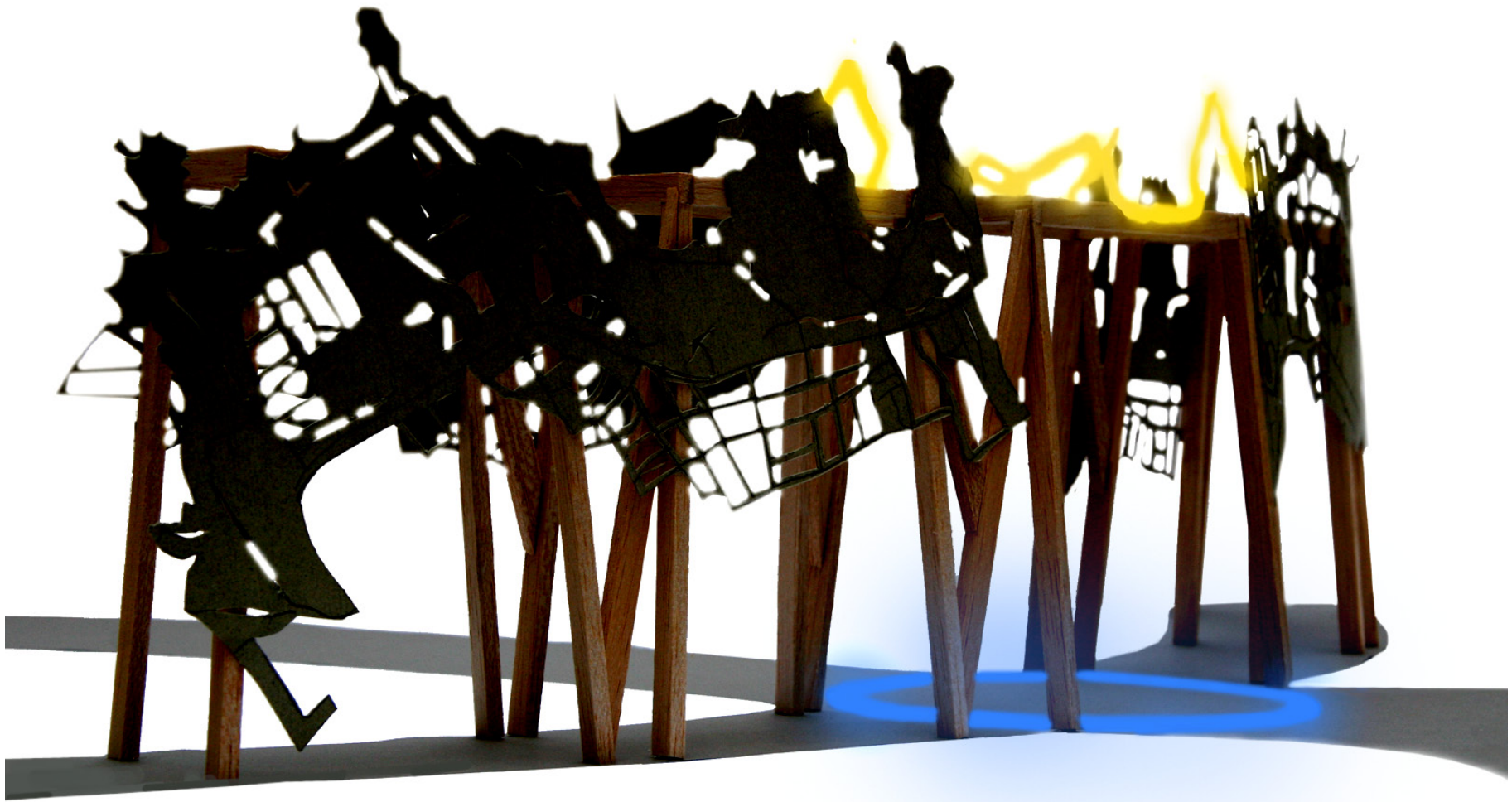

Platsens linjer och plantering

För att understryka att rörelse är ett grundvillkor för platsen, har jag låtit alla linjer bilda vågmönster. Cykelbanan böljar och planteringen böljar, som det också framgår av de små kullarna (se illustration).

Mitt förslag är att bearbetningen av platsen - som kommunen, om den finner det intressant får stå för - också implicerar plantering av ett antal björkträd. Björkträdet, som är ett ljus och mycket elegant träd, hör naturligt till i området omkring Kalmar, och om det stammas upp kan det ge liv till platsen utan att det verkar som om platsen sluter sig om sig själv. Från fönstren i de kontorslokaler som vänder ut mot platsen kan man uppleva att platsen tecknas av böljande linjer i form av små gräsbeklädda kullar och av buskar och träd. Om kommunen önskar det, kan man belägga cykelbanan med röd asfalt så den kommer att framträda ännu starkare som en linje i det gröna gräs.

Ljussättning av skulpturen

Ut över den lysande blå cirkeln i cykelstigen och de gula neonrören i "portens" översta del, kommer skulpturen på kvällar och nätter att bli belyst med projektörer i riktning från byggnaden, så att flätverket kommer att framstå grafiskt. Både om dagen och om natten kommer de förbipasserande - bilisten, fotgängaren och cyklisten - således att kunna uppleva platsen på olika sätt. Samtidigt kommer Pergolaporten med sin teckenartad karaktär att tillfoga polisstationen som helhet originalitet.

Elisabeth Toubro

Köpenhamn november 2007

© Elisabeth Toubro 2007